

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
МУКАЧІВСЬКА МІСЬКА РАДА
МАЛОПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВІТОЛЬДА
ПЛЕЦЬКОГО В М. ОСВЕНЦІМ (ПОЛЬЩА)
ПОМОРСЬКА АКАДЕМІЯ У СЛУПСЬКУ (ПОЛЬЩА)**

**СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ НАУКИ Й ОСВІТИ
В УМОВАХ ПОГЛИБЛЕННЯ
ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ**

**Збірник тез доповідей за матеріалами
II Міжнародної науково-практичної конференції**

**Мукачево
12-13 травня 2022 року**

УДК [005.332.2:001:378]:339.92(477:4)(043.2)

*Рекомендовано до поширення через мережу Інтернет
вченою радою Мукачівського державного університету
(протокол № 18 від «10» травня 2022 р.)*

С 91

Сучасні тенденції розвитку науки й освіти в умовах поглиблення євроінтеграційних процесів : збірник тез доповідей за матеріалами II Міжнародної науково-практичної конференції (12-13 травня 2022 р., м. Мукачево). Мукачево : Вид-во МДУ, 2022. 495 с.

У збірнику представлено тези доповідей за матеріалами II Міжнародної науково-практичної конференції «Сучасні тенденції розвитку науки й освіти в умовах поглиблення євроінтеграційних процесів». Учасниками конференції розглянуто проблеми та перспективи розвитку педагогічної освіти, психолого-педагогічні аспекти індивідуальної траєкторії професійного становлення особистості, сучасні орієнтири розвитку економіки, управління та інженерії, актуальні проблеми менеджменту, туризму, розвитку індустрії гостинності та збереження історико-культурної спадщини, тенденції розвитку сучасного суспільно-політичного та культурно-мистецького простору.

Видання розраховане на науковців, педагогів, викладачів, аспірантів та студентів, які займаються науково-дослідною роботою.

Редакційна колегія:

Щербан Т.Д. – д-р психол. наук, професор (голова);

Гоблик В.В. – д-р екон. наук, професор;

Кобаль В.І. – канд. пед. наук, доцент;

Пігош В.А. – канд. екон. наук, доцент;

Максютова О.В. – провідний фахівець ВНТД.

Відповідальність за достовірність фактів, власних імен, цитат, цифр та інших відомостей несуть автори публікації.

ЗМІСТ

РОЗДІЛ 1. ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ

АНДРЕЙКО О. Методичний потенціал навчально-мовленнєвих ситуацій як ефективного засобу для формування компетентності в говорінні учнів старшої школи на уроках англійської мови	13
АТРОЩЕНКО Т.О. Професійна компетентність майбутнього вихователя закладу дошкільної освіти у контексті вимог сьогодення	15
БАБЛЯ А., ТОМАШЕВСЬКА М.О. Етапи професійного становлення майбутнього вчителя в контексті освітніх реформ	16
БАБЛЮК В.М., ГОРВАТ М.В. Нормативно-правове забезпечення волонтерської діяльності дітей та молоді в Україні	18
БЛИЧКО В.А., ТОВКАНЕЦЬ Г.В. Роль взаємодії школи і батьків у розвитку фізичного виховання молодших школярів	21
БОБЕЛА Ю. В., ЛАЛАК Н. В. До проблеми формування конструктивно-просективних умінь у майбутніх учителів початкових класів	23
БОНДАР Т. І. Культурна компетентність майбутнього вихователя закладу дошкільної освіти у США й Україні	25
БОРБЕЛЬ Г., ТОМАШЕВСЬКА М.О. Педагогіка партнерства як необхідна умова ефективності освітнього процесу закладів освіти	27
БОРЖАВИЧ Т. В., ПИНЗЕНИК О. М. Завдання процесу формування здоров'язбережувальної компетентності дітей дошкільного віку	29
БОРИСОВА О.О. Андрагогічний підхід до організації навчання у закладах вищої освіти	31
БРИЖАК Н. Ю. Позаурочна виховна робота: теоретичний аспект	33
БУЧМЕЙ І.М., КОБАЛЬ В.І. Місце внутрішньої системи забезпечення якості освіти в освітній системі закладу загальної середньої освіти	35
БУЧМЕЙ М.І., КОБАЛЬ В.І. Формування позитивного іміджу закладу освіти	37
ВАН ІНАНЬ. Актуальність формування стилю педагогічного спілкування у фаховій підготовці майбутніх учителів музики	38
ВАРВАРИНЕЦЬ Е. І., МОЧАН Т. М. Підготовка майбутніх учителів початкової школи до взаємодії з батьками.....	40
ВАСИЛЬЦЮН І.П., КУШНІР І.І. Управління навчально-виховним процесом у закладах освіти на засадах здоров'язберігаючих технологій	42
ВІДЬМЕНКО М.О. Розвиток освіти на користь сталого розвитку	44
ГАЛАБУРДА М.В., ТОВКАНЕЦЬ Г.В. Застосування форм і методів національно-патріотичного виховання здобувачів початкової освіти у закладі загальної середньої освіти	46
ГАНГУР Г.В.,ТОВКАНЕЦЬ Г.В. Розвиток творчих здібностей учнів початкової школи як процес удосконалення якостей особистості	48
HERSTSOVSKA NATALIA, RUSYN OLEKSANDRA The use of interchangeable english synonyms in different pedagogical situations	50
ГИРБА К. В., ЛАЛАК Н. В. До проблеми формування професійної позиції педагога	51
ГОЛОМБ В.Ю., КОБАЛЬ В.І. Становлення та розвитку закладів системи професійно-технічної освіти в Закарпатті кінця ХІХ- початку ХХ століття: постановка проблеми	53
ГОМА І. В. Проблеми реалізації права на освіту дітей з особливими освітніми потребами в Україні	54

передбачає розвиток творчих здібностей дорослої людини, сприяє опануванню вміннями, навичками планування, реалізації, відбору змісту, форм, методів навчання та здійсненню не тільки традиційної інформаційно-накопичувальної, але й методологічно-орієнтованої освіти, необхідної людині для роботи з потоком інформації, що постійно розширюється [4, с. 4].

Література

1. Марчук А. В. Андрагогіка : навч. посібник. Львів : ЛьвДУВС, 2020. 300 с.
2. Мельниченко О.В. Педагогічна освіта: теорія і практика. Психологія. Педагогіка. Збірник наукових праць. 2020. № 33 (1). С. 24-30. DOI: 10.28925/2311-2409.2020.33.3
3. Огнієнко О. Андрагогіка як складова змісту підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії. *Теорії та технології інноваційного розвитку професійної підготовки майбутнього вчителя в контексті концепції «Нова українська школа»*. С. 443-464. DOI 10.24139/978-966-698-308-7/443-464.
4. Зель І.О. Формування андрагогічної компетентності у студентів гуманітарних факультетів класичних університетів : автореф. дис. канд. пед. наук: 13.00.04. Черкас. нац. ун-т ім. Б. Хмельницького. Черкаси. 2009. 20 с

УДК 37.01:37.018.1(043.2)

БРИЖАК Н. Ю.
Мукачівський державний університет

ПОЗАУРОЧНА ВИХОВНА РОБОТА: ТЕОРЕТИЧНИЙ АСПЕКТ

Позаурочна виховна робота в умовах Нової української школи має велике освітнє й виховне значення. Вона розширює і поглиблює знання, отримані на уроці, розвиває творчі здібності здобувачів освіти, дозволяє оволодіти багатьма корисними навичками, а отже, наближає навчання й виховання до життя. Позаурочна робота полегшує реалізацію індивідуального підходу до учнів, створює сприятливі умови для розвитку в них самостійності, впевненості у своїх силах.

Потреба, цінність та завдання виховної роботи, зокрема позаурочної визначена низкою документів, де сформульовано мету, завдання, види, принципи, стратегії та прикладні аспекти її реалізації у школі. Серед них: Конституція України, Концепція Нової української школи, Національна доктрина розвитку освіти, закони України «Про освіту», «Про загальну середню освіту», «Про позашкільну освіту», Державна програма «Вчитель» та інші).

Аналіз теоретичних джерел зумовлює виокремлення в дослідженнях проблеми позаурочної роботи педагогів таких основних напрямів: позаурочну роботу в школі (В. Білоусова, І. Винниченко, Л. Канішевська, В. Лізинський, І. Мар'єнко та ін.); окремі форми позаурочної роботи (А. Романов, Г. Фролова та ін.); визначення концептуальних засад організації позаурочної виховної роботи (С. Гончаренко, В. Оржеховська, В. Постовий, К. Чорна та ін.); зв'язок позаурочної роботи вчителя з роботою закладів позашкільної освіти (С. Кириленко, Г. Пустовіт, Т. Сущенко та ін.); психологічні аспекти організації позаурочної роботи в сучасній школі (І. Бех, І. Дубровина, А. Гречишкіна,

Л. Колбановський, Б. Круглова, О. Крутенський, С. Максименко, Л. Соколова та ін.) тощо.

На сьогодні у педагогічній літературі немає чіткого визначення поняття «позаурочна виховна робота». При цьому, кожен з науковців, що вивчає дану проблему, звертає увагу на те, що це, в першу чергу, діяльність, спрямована на задоволення інтересів самих вихованців.

Так, Л. Канішевська стверджує, що під терміном «позаурочна робота» варто розуміти цілеспрямовану роботу, яку проводять у позаурочний час для поглиблення та розширення знань, умінь, навичок та задоволення інтересів учнів і забезпечення корисного відпочинку [2, с. 122].

Згідно з В. Лізинським, позаурочна робота – це різні освітньо-виховні заходи, які виходять за рамки обов'язкових навчальних програм і проводяться школою в позаурочний час [2].

Думки В. Сухомлинського опирались на те, що можливості для всебічного розвитку молодших школярів у позаурочні години дуже широкі. Він вважав, що необхідними умовами правильної організації вільного часу школярів є чітка організація всієї системи позакласної та позаурочної виховної діяльності, педагогічне забезпечення системи та структури виховної діяльності з учнями в позашкільному середовищі [3, с. 149]

Потрібно пам'ятати, що позаурочна робота тільки доповнює, розширює освітній простір початкової школи, а її форми повинні відрізнятися від тих, які використовуються на уроці. До організації позаурочної виховної роботи можна віднести: виховні бесіди, бесіди за «круглим столом», гуртки, олімпіади, клуби, секції дискусії, ігри, прес-конференції, вікторини, тематичної екскурсії, свята, екскурсії в природу, українські вечорниці, тренінги, тематичні конференції, розважальні вечори, творчі конкурси, сюжетно-рольові гри, ігри драматизації, екологічні проекти, рольову гру, вікторини, виставки-ярмарок, хвилини з мистецтвом, години милування, спортивні змагання, веселі старти, естафети, догляд за рослинами, тваринами, вечори пам'яті тощо. [1, с. 51-52]. Вони виховують у молодших школярів наполегливість та самостійність, вміння працювати в колективі, розвиток їх творчих здібностей та ін. Позаурочна робота у свою чергу вимагає більшого урізноманітнення форм її проведення, коли буде залучено ще більше дітей та побудовано на їх інтересах.

Позаурочна робота виступає певною складовою частиною виховної роботи в школі. У ході якої дитина засвоює певний для життя в суспільстві соціальний досвід й прийнятим сучасним суспільством системи необхідних цінностей. Чим більше у виховній роботі будуть враховуватися індивідуальні особливості кожного учня, схильності та пізнавальні інтереси дітей молодшого шкільного віку до того чи іншого виду діяльності, тим буде кращий результат. У позаурочній виховній роботі найкраще відбувається гармонійний розвиток кожної дитини, адже це певні способи організації учнів і педагогів для спільної діяльності після навчальних занять, а також конкретні пізнавальні та виховні акції, розраховані на масову чи диференційовану учнівську аудиторію.

Отже, позаурочна виховна робота – це різноманітна освітня і виховна робота, спрямована на задоволення інтересів і запитів учнів, організовану в позаурочний час педагогічним колективом школи з метою збагачення та поглиблення знань, застосування їх на практиці, розширення загальноосвітнього кругозору здобувачів освіти, формування в них наукового світогляду, вироблення вмінь і навичок самоосвіти, формування інтересів до різних галузей науки, техніки, мистецтва, виявлення і розвитку індивідуальних творчих здібностей та нахилів, організації дозвілля школярів, культурного відпочинку та розумних розваг, поширення виховного впливу у різних напрямках виховання.

Література

1. Брижак Н.Ю. Організація позаурочної виховної роботи в освітній системі сучасної початкової школи. *Наука майбутнього: збірник наукових праць студентів, аспірантів та молодих вчених* Мукачєво: РВВ МДУ. 2021. Вип. 2(8). С. 49-53.

2. Канішевська Л. В. Теоретико-методологічні засади виховання соціальної зрілості старшокласників шкіл-інтернатів для дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківської опіки, у позаурочній діяльності. К. : Стилос. 2001. 342 с.

3. Сухомлинський В.О. Сто порад учителєві. К. : Радянська школа. 1988. 310 с.

УДК 373.014.6/.61:005.21(043.2)

БУЧМЕЙ І.М., КОБАЛЬ В.І.
Мукачівський державний університет

МІСЦЕ ВНУТРІШНЬОЇ СИСТЕМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ В ОСВІТНІЙ СИСТЕМІ ЗАКЛАДУ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ

Розкриваючи сутність внутрішньої системи забезпечення якості освіти, доцільно звернути увагу на співвідношення таких термінів як «якість освіти» та «якість освітньої діяльності».

Закон України «Про освіту» визначає якість освіти як «відповідність результатів навчання вимогам, встановленим законодавством, відповідним стандартом освіти та/або договором про надання освітніх послуг», а якість освітньої діяльності – як «рівень організації, забезпечення та реалізації освітнього процесу, що забезпечує здобуття особами якісної освіти та відповідає вимогам, встановленим законодавством та/або договором про надання освітніх послуг» (пункти 29, 30 частини 1 статті 1) [1].

В освітній системі закладу загальної середньої освіти (ЗЗСО) внутрішня система забезпечення якості – не окремо побудована структура, а процеси та процедури, які діють у кожній підсистемі, щоб постійно підтримувати їхню якість.

Розбудова внутрішньої системи ґрунтується на тих самих принципах, цінностях, освітніх політиках, компонентах, що й освітня система ЗЗСО. Підсистеми освітньої системи закладу розглядаються як напрями освітньої діяльності, за якими можна вивчати та оцінювати її якість.

Таким чином, чотири підсистеми, а саме, педагогічна діяльність, навчальна діяльність учнів, управлінська діяльність, освітнє середовище, можуть розглядатися як чотири напрями освітньої діяльності внутрішньої системи:

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>